

RAASIKU VALLAVOLIKOGU

PROTOKOLL

Aruküla,

15. august 2023. a nr 9

Istungi algus kell 16.30, lõpp kell 20.20.

Istungit juhatas volikogu esimees Maarja Sikut.

Protokollis vallasekretär Gunnar Nuuma.

Istung kanti üle Youtube's <https://www.youtube.com/watch?v=Q3JzrTquxxs>

Istungist võttis osa 17 volikogu liiget: Andres Kallaste, Rene Lill, Mihkel Must (*saabus 16.34*), Avo Möls, Anne Veltmann-Veski, Kadi Tammaru, Maarja Sikut, Marianne Pöld, Tiina Rühka, Priit Pepsen, Ralf Risthein, Andre Sepp, Kristi Vader, Garina Toomingas, Ivar Vilberg (*saabus 16.42*), Lauri Betlem, Reelika Pirson-Heinloo (registreerimisleht lisatud protokollile).

Puudusid: -.

Volikogu istungi alguseks oli kohal 15 volikogu liiget.

Kutsututena osalesid: vallavanem Raul Siem, finantsosakonna juhataja Jelena Aasma, sotsiaaltöõspetsialist Karin Möllits, teede- ja taristuspetsialist Arvo Täks, haldus- ja ehitusosakonna juhataja Riina Rand, arendusjuht Tatjana Kovaljova, Raasiku Kooli direktor Triin Hallik, Vindr Baltic OÜ esindajad Mario Raestik ja Margus Arvisto.

Külalisena osales vallavalitsuse liige Paul Savisild.

Raasiku valla põhimääruse § 24 punkti 13 lõike 2 kohaselt käsitletakse enne päevakorra kinnitamist volikogu liikmete avaldusi ja sõnavõtte.

Istungi juhataja kuulutas välja sõnavõttude registreerimise.

Sõnavõtu registreerisid: Tiina Rühka, Raul Siem ja Andre Sepp.

T. Rühka: revisjonikomisjon viis läbi huvide deklaratsioonide esitamise täitmise kontrolli. 30. juunil läbiviidud kontroll näitas, et on hilinejaid ja ka mitteesitajaid. Järgmine kontroll viidi läbi 1. augustil, selgus et deklaratsiooni esitamise kohustusega inimesi on Raasiku vallas 34. 1. augusti seisuga oli 3 hilinemisega esitatud deklaratsiooni ja 5 esitamata deklaratsiooni (sh 2 volikogu liiget). Kõik deklarandid on saanud Maksu- ja Tolliametilt vastavad teated.

R. Siem:

- Eelmisel nädalal avati Raasiku pumptrack.
- 12. augustil toimus Raasiku valla 1. külade päev. Tegu oli väga hästi korraldatud ja läbi viidud üritusega.
- Homme (16.08) kell 14.00 avatakse Aruküla väljõusaal.
- Kutsun kõiki osalema 24.-25.augustil toimuvatel HOL-i suvespordipäevadel.
- Septembril toimub riigivisiidiga võrdsustatud visiit – Eestit külastab Konstantinoopoli patriarh Bartolomeus. Olemasoleva info kohaselt peaks patriarh 19. septembril oma visiidi käigus külastama ka Aruküla kirikut.

A. Sepp: kevadel kui sai arutatud valla arengukava, siis leiti, et haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja on veel liiga lühikest aega ametis olnud, aga tema valdkond on arengukavas väga oluline. Suve alguses leidsin kuulutuse, et osakonnale otsitakse juhti. Ka Raasiku Valla Spordile otsitakse uut juhti ja viimasena avastasin, et otsitakse ka maakorraldajat. Kas on veel ametnikke, kes lahkuvad ja kas on vaja analüüsi, miks ametnikud vahetuvad?

R. Siem: saame olemasoleva personaliga hakkama. Ametnikud liiguvad erinevatel põhjustel. Iga lahkumine jätab kahtlemata tühimiku ja siis on teiste ametnike koormus suurem.

A. Sepp: kas haridus- ja sotsiaalosakonna juht ja Raasiku Valla Spordi juht on leitud?

R. Siem: Raasiku Valla Spordi juhi konkurss lõpeb 17. augustil. Uku Hinsbergi leping Raasiku Valla Spordi juhi kt-na lõpeb 31.08. Haridus- ja sotsiaalosakonnale ei ole praegu uut juhti leitud, ilmselt oli see seotud suvise ajaga. Korraldame uue konkursi septembris.

A. Sepp: kas keegi on veel lahkumas?

R. Siem: planeeringute spetsialist lahkub 9. septembril.

Istungi juhataja küsis, kas on täiendavaid ettepanekuid või küsimusi istungi päevakorra kohta.

M. Sikut pani hääletusele 15. augusti volikogu istungi päevakorra.

Otsustati: kinnitada istungi päevakord:

- 1) Raasiku Vallavolikogu 17.01.2023. a otsuse nr 2 „Vallavalitsuse hallatavate asutuste koosseisude kinnitamine“ muutmise (K. Möllits, T. Hallik)
- 2) Raasiku Vallavolikogu 13. juuni 2023. a määruse nr 11 "Maamaksu määrade kehtestamine" muutmise (R. Rand)
- 3) Raasiku Vallavolikogu 10.11.2020. a määruse nr 21 „Raasiku valla teehoiukava 2021-2024“ muutmise (A. Täks)
- 4) Teeregistrisse kandmiseks tervikteede andmete määramine (A. Täks)
- 5) Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (KOVEP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) koostamise mittealgatamine Raasiku valla territooriumile tuulepargi rajamiseks (R. Rand)
- 6) Raasiku valla 2023. a 1. lisaeelarve vastuvõtmine (J. Aasma)
- 7) Raasiku valla eelarvestrateegia 2024 – 2027 (1. lugemine) (J. Aasma)
- 8) Valla 2023. 1. poolaasta eelarve täitmise ülevaade (J. Aasma)
- 9) Valla arengukava 2019 – 2028 kaasajastamine (1. lugemine) (T. Kovaljova)

Päevakorrapunkt nr. 1

Raasiku Vallavolikogu 17.01.2023. a otsuse nr 2 „Vallavalitsuse hallatavate asutuste koosseisude kinnitamine“ muutmise

Karin Möllits tutvustas volikogule otsuse eelnõud. Raasiku Kool soovib alates 2023/2024 õppeaastast kooli struktuuris kohti juurde saada. Raasiku Kooli on tulemas teiste hulgas erivajadusega laps, kes vajab üks-ühele õpet ja laps, kes läheb väikeklassi. Sellega seoses taotleb kool juurde kaks eripedagoogi /eriklassi õpetaja kohta ja ühe abiõpetaja koha. Lisaks soovib kool olemasolevate ametikohtade seas ametinimetuste muudatusi.

M. Sikut: kooli direktori taotluse kohaselt tähendaks kahe eripedagoogi ja ühe abiõpetaja palkamine kooli eelarves miinust 39 483,64 eurot. Kuidas see kaetakse?

L. Betlem: kas see mõju eelarvele kajastub ka täna päevakorras olevas lisaeelarves?

A. Möls: Aruküla Põhikool on samas seisus. Oleme siiani tasustanud eripedagoogi riiklikust õpetajate palgafondist. See fond aga on vähenenud. Kui riigilt selleks enam raha ei laeku, on see kohaliku omavalitsuse ülesanne.

A. Sepp: milline on kogumõju järgmise aasta eelarvele?

M. Sikut: hetkel on koolis täitmata 0,75 huviringi juhendaja kohta ja 0,25 logopeedi kohta. Selle arvelt on palgafondis vahendid osaliselt olemas.

A. Kallaste: komisjonis räägitud põhjal saime aru, et lisaraha vajadus on ca 29 000 ja et selleks aastaks on eelarves vahendid olemas.

Toimus arutelu, sõna võtsid A. Möls, I. Vilberg, G. Toomingas, A. Sepp, L. Betlem.

M. Sikut: millest on tingitud õppealajuhataja koha jagamine õppealajuhatajaks ja arendusjuhiks? Need on erinevad ametikohad.

R. Siem: praegu on koolis 1,5 õppealajuhataja kohta. Kool leiab, et 1,0 on õppealajuhataja koormuseks piisav ja luuakse eraldi 0,5 koormusega arendusjuhi koht.

Toimus uus arutelu, mille tulemusel otsustati päevakorrapunkti arutelu katkestada, kutsuda istungile Raasiku Kooli juht Triin Hallik ning jätkata siis päevakorrapunkti arutelu.

Päevakorrapunkt nr. 2

Raasiku Vallavolikogu 13. juuni 2023. a määruse nr 11 "Maamaksu määrade kehtestamine" muutmise

Riina Rand tutvustas volikogu määruse eelnõud (kahte alternatiivset eelnõud) volikogu 13.06.2023. a määruse nr 11 „Maamaksu määrade kehtestamine“ muutmiseks. Maamaksu määrad kehtestati juunis (need tuli kehtestada 1. juuliks) ja selleks kasutati Rahandusministeeriumi poolt välja töötatud kalkulaatorit. Juunis selgus, et see kalkulaator ei tööta õigesti ja selle alusel arvestatud maksumäärade puhul laekub maamaksu eelarvesse ca 30 000 euro võrra vähem kui 2022. aastal. Leiame, et see on piisavalt suur summa valla eelarve jaoks. Selle pärast on esitatud kaks alternatiivset eelnõud maamaksu määrade kehtestamiseks – ühe järgi tõstetakse maamaksu määrad maksimumini teise alusel jäävad määrad pisut madalamaks (vahe ca 4000 eurot).

L. Betlem: mis juhtub, kui me peale 1. juulit kehtestame uued maamaksu määrad?

R. Rand: täpselt ei tea, neid võib kohtus vaidlustada

R. Siem: me tegelikult ei kehtesta uusi määrasid, vaid muudame juba kehtestatud.

M. Sikut: see, et maamaksu määrad tõusevad, et tähenda automaatselt, et igal üksikisikul maamaks tõuseb.

R. Rand: järgmisel aastal arvutatakse maamaksu uute maksustamishindade järgi, mis tähendab et osadel kinnistuomanikel võib see ka langeda.

A. Sepp: miks on esitatud kaks eelnõud? Milline neist väljendab vallavalitsuse ja milline komisjoni seisukohta?

R. Rand: vallavalitsus toetab maksimummäärasid. Ka komisjon toetas neid.

Toimus arutelu, sõna võtsid T. Rühka, M. Must, A. Sepp, A. Kallaste, K. Tammaru, R. Siem, I. Vilberg.

Istungi juhataja pani hääletusele kaks alternatiivset eelnõud: esimene, milles on sätestatud maamaks maksimummäärades ja teine, mille maamaks on sätestatud väiksemates määrades. Hääletada sai üksnes ühe või teise eelnõu poolt.

Toimus hääletus: esimese alternatiivi (maksimummäärad) poolt oli 12 volikogu liiget, teise alternatiivi poolt 3 volikogu liiget, 2 volikogu liiget ei hääletanud.

Otsustati: võtta vastu määrus nr 12 (registreeritud dokumendiregistris 1-3/12).

Päevakorrapunkt nr. 3

Raasiku Vallavolikogu 10.11.2020. a määruse nr 21 „Raasiku valla teehoiukava 2021-2024“ muutmise

(Andres Kallaste taandas ennast päevakorrapunkti arutelust ja otsustuse tegemisest ning lahkus saalist)

Arvo Täks tutvustas volikogule määruse eelnõud Raasiku valla teehoiukava 2021-2024 muutmiseks. Muudetakse üksnes teehoiukava 2023. aastat puudutavat osa. Kehtivas teehoiukavas oli 2023. aastaks planeeritud summa 152 651 eurot. Teede remondiks ja pindamistöökdeks läbi viidud hanke tulemusel kujuneb tööde maksumuseks 106 799 eurot ehk vabaneb 45 851 eurot. MTÜ Mallavere ja Pikavere külaselts on pöördunud vallavalitsuse poole ettepanekuga lisada teetööde nimekirja Pikavere külas Karja tee ja Karjamõisa tee ning võimalusel Meierei tee ja Kurevälja tee, kus Pikavere küla elanikud nõus toetama teede mustkatte alla viimise investeeringut 15-25% ulatuses hanke tulemustest lähtuvalt. Vallavalitsus nõustus MTÜ ettepanekuga.

A. Sepp: saatsin ettekandjale kirjalikult 5 küsimust.

A. Täks vastas küsimustele istungil.

A. Sepp: teehoiukavas toodud maksumus ei lähe kokku eelarves kinnitatuga. Kajastatud ei ole Raasiku-Peningi kergtee projekteerimist. Kokku tuleb teha ca 3,2 km teid, mis maksab üle 100 000 euro. Olemasoleva ca 45000 euroga, millele lisandub külaseltsi poolne finantseering, sellega välja ei tule. Poolikuks jäävad Rätla tee ja Tõhelgi tee. Kas olemasoleva rahaga saadakse hakkama?

A. Täks: selle summaga minnakse hankesse (lisandub MTÜ poolne finantseering). Hanke tulemustest sõltub, millised teed ära remonditakse. Raasiku-Peningi kergteed ei ole teehoiukavas olnudki, tegu on eraldiseisva projektiga.

L. Betlem: ka Tõhelgi külaselts on teinud taotluse, et ülejääv raha suunataks Tõhelgi tee lõpuni tegemiseks ja külaselts on ka ise valmis seda osaliselt finantseerima. Miks otsustati remontida külalateid, mida teehoiukavas varem ei olnud, aga tee, mis seal oli, jääb ikka pooleli?

R. Siem: Tõhelgi külalatee ehitus realiseeritakse, seda ei ole välja jäetud. Osadel teedel ei ole maksumust toodud, sest me veel ei tea seda, oleme tellinud tehnilised kirjeldused, mille alusel me saame teada ka nende lõikude maksumused. Saame need kirjeldused oktoobriks.

Toimus arutelu, sõna võtsid M. Must, T. Rühka, I. Vilberg, M. Sikut, R. Siem.

A. Sepp: teehoiukavasse tuleb 2023. aastasse lisada ka Raasiku-Peningi kergtee projekteerimine 80 000 euroga.

Istungi juhataja pani määruse eelnõu koos A. Sepa täiendusega hääletusele. Eelnõu poolt oli 9 volikogu liiget, vastu 3 ja erapooletuid 4.

Otsustati: võtta vastu määrus nr 13 (registreeritud dokumendiregistris 1-2/13).

(Andres Kallaste naases saali).

Päevakorrapunkt nr. 4

Teeregistrisse kandmiseks tervikteede andmete määramine

A. Täks tutvustas volikogule otsuse eelnõud teeregistrisse kandmiseks tervikteede andmete määramiseks. Teeregistri eesmärk on teede kohta vajalike andmete töötlemine ja avalikustamine. Teeregistri vastutav töötleja on Transpordiamet. Teeregistri põhimääruse alusel kohaliku tee esmaseks teeregistrisse kandmiseks ja sealt kustutamiseks on kohustus esitada kohaliku omavalitsuse õigusakt, mis sätestab terviktee unikaalse numbri ja nime. Otsusega kehtestatakse teede nimekiri, mille alusel saab vald ka riigilt toetust teede hoolduseks.

Istungi juhataja pani otsuse eelnõu hääletusele. Eelnõu poolt oli 17 volikogu liiget, vastu ja erapooletuid ei olnud.

Otsustati: võtta vastu otsus nr 23 (registreeritud dokumendiregistris 1-3/23).

Päevakorrapunkt nr. 5

Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (KOVEP) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) koostamise mittealgatamine Raasiku valla territooriumile tuulepargi rajamiseks

Riina Rand tutvustas volikogule otsuse eelnõud. Küsimus oli volikogu päevakorras ka veebruari istungil, siis otsustati eriplaneeringu algatamist mitte toetada ning tehti vallavalitsusele ülesandeks koostada haldusakt keeldumise kohta. KOVEP algatamine on vastuolus valla arengu eesmärkidega ja üldplaneeringuga ning selleks puudub vallas avalik huvi. Tuuleparkide ehitus ei anna lisandväärtust inimeste heaolule vallas. Eelnõu on saadetud tutvumiseks ka huvitatud isikutele ja eelnõule on esitatud ka vastuväiteid. 16. mail toimus vallamajas vastavasisuline infopäev. Vallavalitsus on tellinud eelnõule ka juriidilise arvamuse, mis on saadetud asjast huvitatud isikutele tutvumiseks.

Ettekandega esines Vindr Baltic OÜ esindaja Mario Raestik. Leiame, et KOVEP mittealgatamine ei ole põhjendatud otsus. Koostatud juriidiline aramus toob samuti välja riskid, mis on seotud mittealgatamisega. Mittealgatamise argumendid ei ole põhjendatud. Algatamine on vajalik, et üldse aru saada, kas Raasiku vallas on tuuleparkide jaoks sobivaid alasid. Mittealgatamist on võimalik vaidlustada kohtus, kuid see poleks ühelegi osapoolele kasulik. Oleme valmis arutlema ja põhjendama oma seisukohti.

M. Sikut: mulle teadaolevalt olete te sellel teemal ka otse pöördunud peaaegu kõigi volikogu liikmete poole pöördunud. Küsimust on arutatud volikogu komisjonides.

A. Sepp: KOVEP algatatakse selleks, et üldse teada saada, kuhu on võimalik tuuleparke rajada. Küsimus on selles, kas tuulepark tuleb või mitte.

M. Raestik: täna ei otsusta volikogu selle üle, kas tuulepark tuleb või mitte. See selgub alles pärast KOVEP algatamist ja keskkonnamõju hindamise koostamist. KOVEP algatamine annab ainult õiguse keskkonnamõju hindamiseks ja alles siis saab selgeks, kas soovitud piirkonda saab tuuleparki rajada.

Sõna võtsid K. Tammaru, I. Vilberg, T. Rühka, L. Betlem

Istungi juhataja pani otsuse eelnõu hääletusele. Eelnõu poolt oli 13 volikogu liiget, vastu 4 volikogu liiget, erapooletuid ei olnud.

Otsustati: võtta vastu otsus nr 24 (registreeritud dokumendiregistris 1-3/24).

Päevakorrapunkti nr 1 arutelu jätkamine.

Lauri Betlem tegi ettepaneku (kuivõrd istungile oli jõudnud Raasiku Kooli direktor Triin Hallik) jätkata esimese päevakorrapunkti aruteluga. Istungi juhataja nõustus ettepanekuga.

M. Sikut: kooli poolt esitatud taotluses struktuuri muudatuseks on toodud eelarve puudujääk, aga jääb arusaamatuks kas see on selle aasta nelja kuu kohta või kogu õppeaasta kohta.

T. Hallik: see on kogu õppeaasta kohta (alates septembrist). Osaliselt on vahedid olemas, kuivõrd osa kohti on struktuuris täitmata. Vahendeid on juurde vaja, sest kooli tulevad erivajadustega õpilased, kelle õpetamiseks on vaja eripedagooge. Rahalisel arvestusel on teinud eelmine haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja koostöös valla finantsosakonnaga.

A. Kallaste: kas kolme juurdetuleva ametikoha palgafond kaetakse valla eelarvesse riigi poolt läbi tasandus- ja toetusfondi eraldatud vahendeid?

T. Hallik: jah.

M. Sikut: millest on tingitud õppejuhi 0,5 koha kaotamine?

T. Hallik: koht ei kao ära, see kujundatakse 0,5 koha ulatuse ümber arendusjuhiks, mis vastab paremini tema töö sisule. Nii on ka paljudes teistes koolides. Rahaliselt see midagi ei muuda, täiendavaid vahendeid selleks vaja ei ole.

Toimus arutelu, sõna võtsid A. Möls, G. Toomingas, L. Betlem, M. Sikut

Istungi juhataja pani otsuse eelnõu hääletusele. Eelnõu poolt oli 14 volikogu liiget, vastu 3 volikogu liiget, erapooletuid ei olnud.

Otsustati: võtta vastu otsus nr 25 (registreeritud dokumendiregistris 1-3/25).

Päevakorrapunkt nr. 6

Raasiku valla 2023. a 1. lisaeelarve vastuvõtmine

Jelena Aasma tutvustas vallavalitsusele valla 2023. a 1. lisaeelarvet. Lisaeelarvega suurendatakse põhitegevuse tulusid 314 671,50 euro võrra, tulenevalt sellest, et riigi eraldis tasandusfondist on esialgselt planeeritud suurem. Põhitegevuse kulusid suurendatakse 560 741,06 eurot. Kõige suurema osa sellest moodustavad teiste omavalitsuste- ja eralasteaedade kulud (100 000 eurot). Teine suurem kulu on seotud asendus- ja järelhooldusega (51 250 eurot).

Küsimusi esitasid A. Sepp, L. Betlem

Istungi juhataja pani määruse eelnõu hääletusele. Eelnõu poolt oli 16 volikogu liiget, vastu 1, erapooletuid ei olnud.

Otsustati: võtta vastu määrus nr 14 (registreeritud dokumendiregistris 1-2/14).

Päevakorrapunkt nr. 7

Raasiku valla eelarvestrateegia 2024 – 2027 (1. lugemine)

(Tiina Rühka ja Rene Lill lahkusid istungilt kell 19.21)

Jelena Aasma tutvustas volikogule valla eelarvestrateegiat aastateks 2024-2027. Eelarvestrateegia on koostatud arvestades valla 23023. a eelarve 1. poolaasta täitmist, lisaeelarvet ning Rahandusministeeriumi 2023. a kevadist majandusprognoosi (suvist veel ei ole avaldatud). Rahvaarvu kasvuks on alates 2024. aastast planeeritud 1% aastas. Töötute arv on 31.05 seisuga 161. Loomulik iive on langustrendis.

Eelarvestrateegia on koostatud lähtudes konservatiivsuse printsiibist. Eeldatavalt tuleb Rahandusministeriumi suvine majandusproгноos pessimistlikum kui kevadine. Eelarvestrateegias kavandatud investeeringud on kavandatud vastavalt likviidsetele vahenditele.

Kommentaare ja küsimusi esitasid: L. Betlem, M. Sikut, I. Vilberg, A. Sepp

A. Sepp: milline on valla enda investeerimisvõimekus järgmistel aastatel?

J. Aasma: valla enda investeerimisvõimekus on prognoositavate tulude ja kulude vahe (tulem), millest tuleb lahutada veel makstavad laenukohustused. Järgmiseks aastaks olen planeerinud maksutulu tõusu 12%.

Otsustati: lõpetada „Raasiku valla eelarvestrateegia 2024–2027“ 1. lugemine Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg on 24. august.

Päevakorrapunkt nr. 8

Valla 2023. 1. poolaasta eelarve täitmise ülevaade

(Andres Kallaste, Ivar Vilberg ja Anne Veltmann-Veski lahkusid istungilt kell 19.43)

Jelena Aasma andis volikogule ülevaate valla eelarve täitmisest 2023. a 1. poolaastal. Maksutuludest on laekunud 50,02%. Põhitegevuse tulude eelarvest on täidetud kokku 53,84%, põhitegevuse kulude eelarvest 47,67%. Suuremad kuluallikad on teiste omavalitsuste- ja eralasteaiad ning asendus- ja järeelhooldus.

Kommentaare ja küsimusi esitasid M. Sikut, L. Betlem, A. Sepp

Otsustati: võtta esitatud info teadmiseks.

Päevakorrapunkt nr. 9

Valla arengukava 2019 – 2028 kaasajastamine (1. lugemine)

Tatjana Kovaljova tutvustas volikogule valla arengukavas 2019-2028 planeeritavaid muudatusi. Plaanis ei ole koostada uut arengukava vaid olemasolevat kaasajastada. Arengukava uus redaktsioon hõlmab perioodi 2024-2028 ning põhineb eelneval valla arengukaval ja vajadusel kaasajastada valdkondade hetkeolukorda kirjeldused ja tegevused. Arengukava juhindub Raasiku valla erinevatest arengudokumentidest. Teatud tegevuste kajastamine arengukavas on eelduseks neile rahastuse taotlemisel

Kommentaare ja küsimusi esitasid L. Betlem, A. Sepp, M. Sikut
Selgitusi andsid T. Kovaljova ja R. Siem.

Otsustati: lõpetada „Valla arengukava 2019–2028 kaasajastamine“ 1. lugemine Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg on 24. august.

Järgmine volikogu istung toimub 12. septembril algusega 16.30.
Istungi juhataja tänas osalejaid ja kuulutas istungi lõppenuks kell 20.20

(allkirjastatud digitaalselt)

Maarja Sikut
volikogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Gunnar Nuuma

protokollija